

ІНФЕКЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САНЕПІДЕМРЕЖИМ У ЗАКЛАДІ

Практичний посібник для педагогів, психологів, логопедів, вихователів та медичного персоналу

БЕЗПЕКА
ДІТЕЙ

ФОРМУЛА БЕЗПЕКИ НАШОГО ЦЕНТРУ

«Чисті руки + правильна дезінфекція + порядок на робочому місці + щоденна пильність до кожної дитини». Інфекційний контроль — це не лише прибирання, це персональна відповідальність кожного з нас на своєму робочому місці!

ЗАХИСТ ВРАЗЛИВИХ ГРУП ПІДОПІЧНИХ

- **Діти на реабілітації:** знижений імунітет, соматичні та неврологічні розлади. Інфекції поширюються непомітно й викликають тяжкі ускладнення.
- **Паліативні пацієнти:** хронічний перебіг хвороб, висока чутливість до сезонних збудників. Потребують безкомпромісного епідеміологічного захисту!
- **Тісний тактильний контакт:** заняття логопедів, психологів та ерготерапевтів передбачають пряму взаємодію з дитиною, іграшками та зондами.

ПРОФЕСІЙНИЙ ОБОВ'ЯЗОК ПЕРСОНАЛУ

- **Вихід на роботу виключно здоровим:** щоденний самоконтроль температури та відсутності катаральних симптомів (нежить, кашель).
- **Особистий приклад:** постійне дотримання гігієни рук та навчання правильним навичкам дітей і батьків під час занять у Центрі.
- **Командна взаємодія:** медична служба, педагогічний та технічний персонал діють як єдине ціле за вимогами Наказу МОЗ України № 1614.

ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ ЗБУДНИКІВ ТА ЗАХОДИ БАР'ЄРНОГО ЗАХИСТУ

ТИП ЗБУДНИКА	ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ	ПРИКЛАДИ ІНФЕКЦІЙ	ПЕРШОЧЕРГОВИЙ БАР'ЄРНИЙ ЗАХІД
Вірусні патогени	• Повітряно-крапельний • Контактний (непрямий) • Фекально-оральний	Грип, ГРВІ, COVID-19, аденовіруси, РС-вірус, ротавіруси, норовіруси	Респіраторна гігієна, маски за потреби, наскрізне провітрювання, дезінфекція ручок дверей і спільних столів
Бактеріальні патогени	• Контактно-побутовий • Аліментарний (харчовий) • Крапельний та пиловий	Стафілококи, стрептококи, кишкова паличка, сальмонела, кашлюк, менінгокок	Миття рук перед годуванням дітей, заборона спільних рушників, вологе дезприбирання (сухе замінюється заборонено!)

ГІГІЄНА РУК: ЗОЛОТИЙ СТАНДАРТ ІНФЕКЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

На руках ~240 000 мікробів • Транзиторна флора видаляється за 30–60 секунд!

Миття рук з милом

40–60 секунд

- **Обов'язково:** коли руки *видимо забруднені* (бруд, фарби, залишки їжі, біологічні рідини).
- Обов'язково після відвідування туалетної кімнати.
- Перед прийомом або роздачею їжі вихованцям Центру.
- **Висушування:** лише одноразовим паперовим рушником! Спільні тканинні суворо заборонені.

Антисептична обробка

не менше 30 секунд

- Застосовується, коли руки *видимо чисті на вигляд*.
- Перед початком заняття та після контакту з дитиною.
- **Дозування:** наносити не менше **3 мл** на сухі руки.
- **Суворе правило:** втирати до *повного самостійного висихання*! Категорично **НЕ** втирати рушником і не змивати!

5 ОБОВ'ЯЗКОВИХ МОМЕНТІВ ГІГІЄНИ РУК ЗА РЕКОМЕНДАЦІЯМИ ВООЗ:

1

До контакту з дитиною

2

Перед чистою / асептичною дією

3

Після контакту з біорідинами

4

Після контакту з дитиною

5

Після контакту з речами дитини

1

Долона до долоні

2

Тильні поверхні

3

Міжпальцеві зони

4

Пальці в «замок»

5

Великі пальці

6

Пучки пальців

7

Зап'ястя

ДЕЗІНФЕКЦІЯ ІГРАШОК ТА ДИДАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Бруд спочатку змиваємо, мікроорганізми — знезаражуємо!

1. Очищення Огляд, миття теплою водою з мийним засобом. Механічне видалення пилу, слини, фарби та іжі.	2. Дезінфекція Нанесення або занурення в робочий дезрозчин з обов'язковим витримуванням експозиції .	3. Промивання Ретельне промивання чистою проточною водою для нейтралізації та змивання залишків засобу.	4. Сушіння Повне висушування іграшки/ посібника перед її повторною видачею дітям для занять чи ігор.
--	---	---	--

ТИП МАТЕРІАЛУ	РЕГЛАМЕНТ ДЕЗІНФЕКЦІЙНОЇ ОБРОБКИ	СУВОРИ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ
Пластик, силікон, гума	Миття з мийним засобом, занурення або зрошення робочим дезрозчином, промивання чистою водою, сушіння	Дотримуватися регламентованої експозиції за інструкцією
Дерево та ламінація	Дворазове протирання тканинною серветкою, змоченою дезрозчином, з інтервалом 15 хв	Не замочувати! Уникати деформації та розмокання розвиваючих карток
Тканинні та м'які елементи	Прання за температури $\geq 60^{\circ}\text{C}$ із дезінфікуючим пральним засобом або обробка відпарювачем / кварцуванням	М'які модулі щоденно обробляються дозволеними спреями

КАБІНЕТ ЛОГОПЕДА

- Зонди:** повний цикл: дезінфекція → ПСО → стерилізація в автоклаві.
- Шпателі, дзеркала:** знезаражуються після *кожного вихованця*.
- Стерильні пакети розкриваються в присутності дитини та батьків.

СЕНСОРНА КІМНАТА

- Сухі басейни, пуфи:** дезінфекція швидкодіючими спреями.
- Тактильні панелі:** деззасоби, безпечні для шкіри дитини.
- Наскрізне провітрювання кабінету між індивідуальними сесіями.

РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ЗАЛИ

- Кушетки, вертикалізатори, бруси:** після *кожного пацієнта*.
- Засоби, безпечні для медичного шкірозамінника (без руйнування).
- Експозиція швидкодіючих спреїв або серветок — до 5 хвилини.

ВИКОРИСТАННЯ ЗІЗ

- Медичні маски:** сезон ГРВІ або при роботі з дитиною з ознаками застуди. Зміна кожні **2 години** або при зволоженні. *Заборонено опускати на підборіддя чи класти до кишені!*
- Медичні рукавички:** *виключно* при ризику контакту з біорідинами або ушкодженою шкірою. **Не замінюють гігієну рук!** Після зняття — антисептика.

МЕДИЧНІ ВІДХОДИ ТА БІЛИЗНА

Категорія А (Побутові)

Сухі паперові рушники, канцелярія, коробки. Збираються у звичайні одноразові пакети.

Категорія Б (Небезпечні)

Маски, рукавички, шпателі, серветки з біорідинами. Збираються у **жовті марковані пакети**.

Режим білизни: збір у мішки без струшування в кабінеті; дезінфекційне прання.

ТОП-4 ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПЕРСОНАЛУ (І ЯК ДІЯТИ ПРАВИЛЬНО)

 Деззасіб по бруді без попереднього миття Спочатку змити бруд водою з милом → потім продезінфікувати	 Витирання антисептика рушником Втирати ≥ 30 с у всі зони до повного самостійного висихання
 Використання рукавичок замість миття рук Рукавички лише за показаннями; зміна між дітьми + миття/антисептик	 Недотримання часу експозиції деззасобу Суворо витримувати зазначений в інструкції час експозиції

ДІЇ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ОЗНАК ХВОРОБИ У ВИХОВАНЦЯ (ГРВІ, ТЕМПЕРАТУРА, ВИСИП, БЛЮВАННЯ) Чіткий алгоритм

КРОК 1 Ізоляція Обережно та спокійно відокремити дитину від групи.	КРОК 2 Сповіщення Негайно повідомити медсестру чи лікаря для огляду.	КРОК 3 Зв'язок Зв'язатися з батьками для передачі додому/педіатру.	КРОК 4 Санація Провітрити приміщення 10–15 хв, продезінфікувати столи й речі.
--	--	--	---

КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЕНО: займатися самолікуванням або давати дитині будь-які ліки без призначення лікаря!

Особисті робочі нотатки працівника / Пост чергової медсестри: